

Του Α. ΚΑΡΑΚΟΥΣΗ

Κράτη βυθίζονται, τράπεζες ξεμένουν από λεφτά, επιχειρήσεις σβήνουν, πολίτες εξεγείρονται, ο κόσμος καίγεται στην κυριολεξία για δουλειές και εισοδήματα και η ευρωπαϊκή ελίτ θυμήθηκε τη... Συνθήκη της Λισαβόνας. Κοινώς ο κόσμος χάνεται και... η Ευρώπη χενίζεται.

Κακά τα ψέματα, η τελευταία ευρωπαϊκή σύνοδος κορυφής θύμιζε το ταξίδι του «Τιτανικού». Ο καιρός έβγαζε θύλλες και αυτοί γραμμή στους πάγους, λες και έχουν στοιχηματίσει υπέρ του επαπειλούμενου ναυαγίου.

Και μαζί τους ο «ασθενής» και «αναμικός» Πρωθυπουργός μας, ο οποίος εμφανώς πια δεν έχει δυνάμεις ούτε έμπνευση και θυμίζει περισσότερο αναχωρητή παρά ενεργό κυβερνήτη.

Κρύβει και κρύβεται ο κ. Καραμανλής, δεν δίδει πειστικές απαντήσεις ούτε για την αποκαλυφθείσα τις προηγούμενες ημέρες κοινωνική κρίση ούτε για την επερχόμενη οικονομική και τη σοβούσα δανειακή, που απειλεί να στείλει την πρώτη χώρα της ευρωζώνης κατευθείαν στην αγκαλιά του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου.

Η προσπάθεια εξωραϊσμού της ελληνικής οικονομίας που επιχειρήσε από τις Βρυξέλλες, υπό την πίεση ιδιαίτερως επικριτικών δημοσιευμάτων του ευρωπαϊκού Τύπου, υπήρξε παράταιρη και αταίριαστη προς τις επικρατούσες αντιλήψεις στο εξωτερικό και τις εντεινόμενες ανησυχίες στο εσωτερικό της χώρας.

Στα οικονομικά κέντρα της Ευρώπης έντονη είναι η αρνητική φημολογία για την οικονομική θέση της χώρας. Την περασμένη εβδομάδα στους οικονομικούς κύκλους των Αθηνών έφθναν από τις Βρυξέλλες και τη Φραγκφούρτη ακραία σενάρια πτώχευσης του ελληνικού κράτους, τα οποία υπό το φως των εικόνων χάους εμφάνιζαν την Ελλάδα ακόμη και στην πόρτα εξόδου από την ευρωζώνη!

Πράγμα παράλογο, που δεν ελέγχθη και δεν μπορεί να συμβεί, ούτε προβλέπεται από τις ευρωπαϊκές συνθήκες.

Η αλήθεια είναι ότι στις παρούσες συνθήκες διεθνούς πιστωτικής ασφυξίας και εσωτερικής πολιτικής και κοινωνικής

Δημοσιογράφοι στην Αίθουσα Τύπου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις Βρυξέλλες κατά τη διάρκεια της συνόδου κορυφής

■ Κράτος, τράπεζες και επιχειρήσεις αντιμέτωποι με τα χρέη, ΤΙΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ

Από το χάος της Αθήνας στα νύχια των δανειστών

αστάθειας το ελληνικό οικονομικό πρόβλημα, δημοσιονομικό, διαρθρωτικό και παραγωγικό μαζί, αποκαλύπτεται σε όλο του το μεγαλείο.

Αυτή τη στιγμή η ελληνική οικονομία μοιάζει ανοχύρωτη έναντι της δυσμενούς διεθνούς οικονομικής συγκυρίας.

Η απειλή υποχώρησης της οικονομικής δραστηριότητας αναδεικνύει το ανταγωνιστικό μειονέκτημα και τις εξαρτήσεις από τον δανεισμό τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας.

Το δημοσιονομικό αδιέξοδο, όπως και τα βάρη της υπερχρέωσης του κράτους, απειλούν πλέον τη συνοχή του προϋπολογισμού και καθιστούν μη διαχειρίσιμη την αναμενόμενη κάμψη της οικονομικής δραστηριότητας. Ήδη το κράτος νιώθει έντονη την πίεση των μεγάλων δανειστών του. Το

κόστος δανεισμού του Δημοσίου έχει ανέλθει στα ύψη και θα αυξηθεί περαιτέρω αν δεν εξομαλυνθούν οι διεθνείς πιστωτικές

Ο ευρωπαϊκός «Τιτανικός», η ελληνική αστάθεια και ο αναχωρητισμός του κ. Κ. Καραμανλή

συνθήκες και το ελληνικό κράτος χρειασθεί να απευθυνθεί τον Ιανουάριο και τον Φεβρουάριο στη διεθνή αγορά πιστώσεων προκειμένου να εξασφαλίσει την απόσκοπη λειτουργία του.

Την περασμένη Παρασκευή η διαφορά μεταξύ των επιτοκίων των δεκαετών ελληνικών ομολόγων και των αντίστοιχων γερμανικών έφθασε τις 2,12 ποσοστιαίες μονάδες

και οδεύει με ταχύτητα προς τις 3 ποσοστιαίες μονάδες. Επανάληθε, δηλαδή, στα επίπεδα του 1997, όταν ακόμη επικρατούσαν οι αβεβαιότητες για την ένταξη της χώρας στη ζώνη του ευρώ.

Οι ξένοι δανειστές για τον προσδιορισμό του επιτοκίου αναχρηματοδότησης του υπέρογκου ελληνικού χρέους συνυπολογίζουν τους κινδύνους που πηγάζουν από τη διεθνή πιστωτική κρίση και εσχάτως αποτιμούν τον πολιτικό κίνδυνο ο οποίος ανεδείχθη από τις συνθήκες εσωτερικής κοινωνικής αναταραχής που επικράτησαν την περασμένη εβδομάδα.

Αυτή η επιβάρυνση του κόστους δανεισμού της χώρας επηρεάζει ευθέως και τις ελληνικές τράπεζες. Αντιστοίχως το κόστος δανεισμού ανεβαίνει και γι' αυτές, οι διεθνείς οίκοι υποβιβάζουν την πιστοληπτική ικανότητά τους και εκείνες με τη σειρά τους μεταφέ-

ρουν το κόστος μέσω των επιτοκίων στις επιχειρήσεις.

Οι τελευταίες γίνονται πιο ευάλωτες καθώς είναι εξαρτημένες από τις τραπεζικές πιστώσεις, που τούτο τον καιρό είναι πανάκριβες και προσφέρονται με φειδώ εξαιτίας της αδυναμίας των τραπεζών μας να βρουν τους απαιτούμενους χρηματοδοτικούς πόρους.

Σημειώνεται ότι τα τελευταία χρόνια το ελληνικό τραπεζικό σύστημα προσέφερε ετησίως νέες πιστώσεις υψηλότερες των 20 δισ. ευρώ στην ελληνική οικονομία.

Η προσφορά των προαναφερομένων νέων πιστώσεων κατέστη επικρατής από τον περασμένο Οκτώβριο και πηγή μεγάλων προβλημάτων για χιλιάδες εξαρτημένες από το πιστωτικό σύστημα επιχειρήσεις. Και αυτό γιατί δεν παίρνουν τα δάνεια που χρειάζονται και επειδή τα χορηγούμενα είναι πανάκριβα.

Όλη αυτή η αλυσίδα πιέζει πολλαπλώς την οικονομία. Οι τράπεζες αφήνουν τις επιχειρήσεις χρηματοδοτικά ακάλυπτες και αυτές με τη σειρά τους τους προμηθευτές, τους διανομείς, τους εμπόρους κ.ο.κ. Κάπως έτσι το αγαθό της εμπιστοσύνης καταρρέει συνολικά και αρχίζουν οι πτωχεύσεις και οι καταρρεύσεις. Ακολουθούν οι απώλειες θέσεων εργασίας και εισοδημάτων, με αποτέλεσμα όλο το οικοδόμημα να βυθίζεται και να μεταφέρει βάρη στην κοινωνία, στα νοικοκυριά και τέλος στα πρόσωπα που ενίοτε οργίζονται και εξεγείρονται.

Κατά τα φαινόμενα, αυτή η αυτοτροφοδοτούμενη αλυσίδα κρίσης θα υπερδιογκωθεί προσεχώς. Και πιθανώς να φέρει ακόμη μεγαλύτερες αναστατώσεις τους επόμενους μήνες. Ο κ. Καραμανλής γνωρίζει αυτές τις προοπτικές. Μόνο που υπέθετε ότι η κοινωνική κρίση θα ακολουθούσε της οικονομικής και υπολόγιζε ότι είχε ακόμη χρόνο στη διάθεσή του. Προδόθηκε όμως από έναν νταή αστυνομικό που δεν είχε ιερό και όσιο. Η παράφρων μεταβλητή ενεργοποιήθηκε και η ελληνική πολυπαραγοντική πολιτική εξίσωση που επιχειρούσε να λύσει ο κ. Καραμανλής έδωσε εκρηκτικό αποτέλεσμα πριν την ώρα της. Ετσι εξηγείται η απόγνωση και ο αναχωρητισμός του. Αντιλαμβάνεται πια ότι δεν θα έχει τον χρόνο ούτε τη θρυλούμενη μετοίκηση του στο εξωτερικό να οργανώσει.

Πώς τελικά απεφεύχθη το ναυάγιο στις Βρυξέλλες

ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ.

Παρά το γεγονός ότι συνήθως αυτός που πατάει σε δύο βάρκες πέφτει στο νερό, ο Νικόλα Σαρκοζί τελικώς το απέφυγε. Πατώντας με το ένα πόδι στη γερμανική βάρκα και με το άλλο στη βρετανική, πέτυχε να μη γίνει μούσκεμα, μολονότι εδώ και καιρό πλέον προς αντίθετες κατευθύνσεις. Η γερμανική έχει χαράξει πορεία εξόδου από την οικονομική κρίση μέσω της αυτοσυγκράτησης και της πειθαρχίας, ενώ η βρετανική κινείται προς την κατεύθυνση της τόνωσης της οικονομίας με αύξηση των κρατικών δαπανών. Ο γάλλος πρόεδρος κατάφερε να πείσει τόσο τη γερμανίδα καγκελάριο Ανγκελα Μέρκελ όσο και τον βρετανό πρωθυπουργό Γκόρντον Μπράουν να συμφωνήσουν σε κοινή ρότα και έτσι το ναυάγιο της Ευρώπης απεφεύχθη στις Βρυξέλλες.

Τα κράτη-μέλη της ΕΕ, έκαστον ανάλο-

γα με τις δυνατότητές του αλλά συντονισμένα, θα ρίξουν στις αγορές περί τα 200 δισ. ευρώ (1,5% του κοινοτικού ΑΕΠ) ευελπιστώντας ότι τα κονδύλια θα αποδειχθούν επαρκή και η ανάπτυξη θα επιστρέψει στη χειμαζόμενη ευρωοικονομία.

Η επίτευξη αυτής της συμφωνίας κάθε άλλο παρά δεδομένη ήταν. Ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο είχε στα τέλη Νοεμβρίου ανακοινώσει ότι η ευρωοικονομία έχει ανάγκη «κατ' ελάχιστον» τα 200 δισεκατομμύρια ευρώ, αλλά οι υπουργοί Οικονομίας των «27» δεν τον ακολούθησαν. Επειτα από επιμονή της Γερμανίας αρνήθηκαν την περασμένη εβδομάδα να αναφερθούν σε συγκεκριμένο ποσό και παρέπεμψαν το ζήτημα στους αρχηγούς. Η απόφαση της προχθεσινής συνόδου κορυφής να επαναφέρει στο τελικό ανακοινωθέν τη διαπίστωση ότι θα απαιτηθούν «περίπου 200 δισ.

ευρώ» δίδει επί της ουσίας το μήνυμα ότι τα κράτη-μέλη πρέπει να εντείνουν τις προσπάθειές τους στον μέγιστο δυνατό βαθμό. Αυτό σημαίνει ότι οι υγιείς δημοσιονομικές χώρες ενδεχομένως θα διαθέσουν ποσά μεγαλύτερα από το 1,5% του ΑΕΠ τους, ενώ οι «ασθενείς», όπως η Ελλάδα, θα μπορέσουν να διαθέσουν κάποια πρόσθετα κονδύλια. Κάτι που ασφαλώς ικανοποίησε τον πρωθυπουργό κ. Κ. Καραμανλή, ο οποίος επισήμανε ότι η κυβέρνηση θα ανακοινώσει στο εγγύς μέλλον νέα μέτρα για την τόνωση της οικονομίας.

Ως προς την κατεύθυνση που θα πρέπει να λάβουν οι κρατικές ενισχύσεις, οι «27» συμφώνησαν ότι προέχει η προστασία του περιβάλλοντος. Μετά πολλών βασάνων κατέληξαν στο ότι ως το 2020 θα πρέπει να μειώσουν κατά 20% την εκπομπή διοξειδίου του άνθρακα που προκαλεί μόλυνση του περιβάλλοντος. Για να

επιτευχθεί συμφωνία χρειάστηκαν σημαντικές οικονομικές παραχωρήσεις προς τη Γερμανία, την Ιταλία, την Πολωνία και τις περισσότερες χώρες της Ανατολικής Ευρώπης οι οποίες ευθύνονται σε πολύ μεγάλο βαθμό για την ατμοσφαιρική ρύπανση. Οι χώρες αυτές απαίτησαν, και τελικώς έλαβαν, σημαντικές οικονομικές ενισχύσεις και μεταβατικές περιόδους προσαρμογής.

Πολλές από αυτές τις παραχωρήσεις επικρίνονται ήδη έντονα από τις οργανώσεις για την προστασία του περιβάλλοντος. Ωστόσο η ερχόμενη δεκαετία είναι βέβαιο ότι θα είναι δεκαετία σημαντικών οικολογικών προσαρμογών σε όλη την Ευρώπη, προς την κατεύθυνση της απεξάρτησης από τον λιγνίτη και το πετρέλαιο και της ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Μ. ΣΠΙΝΘΟΥΡΑΚΗΣ